

[Kirsten Jacobsen]

Det er altså et retskrav, der her er tale om, og nu skal I ikke komme med morsomheder om, hvordan man behandler andre retskrav og oven i købet over for udlændinge, men jeg vil bare gøre socialministeren opmærksom på, at det altså er et retskrav, disse ældre har, og det er svage grupper, som ikke kan tale på egne vegne. Dette her kan forstås af enhver, men det er åbenbart ikke gået op for regeringen.

Man himler op om det kommunale selvstyre. Men når kommunerne ikke selv har kunnet foretage en fornuftig prioritering, som gav dem økonomiske muligheder for at opfylde lovens krav, så må Folketinget gribe ind. Så simpelt er det. Sådan hænger det nu engang sammen.

Da man vedtog plejehjemsstopet og gav mulighed for opførelse af ældreboliger, var det jo en klar indikation af, at der for det første ville blive tale om et tungere klientel – ellers var de ikke tidligere blevet visiteret til plejehjem – for det andet at der ville blive tale om flere ældre, der havde brug for hjemmehjælp, fordi der bliver flere ældre og de ældre bliver ældre.

Men der er ikke fulgt flere bevillinger med. Det er beskæmmende, at der findes kommuner i Danmark, som overhovedet ikke har villet yde hjemmehjælp til husligt arbejde. Det er også beskæmmende, at endnu flere kommuner har ydet så lidt hjælp, at det nærmest kan betegnes som ingen hjælp.

Det er i grel modstrid til det, både Venstres og De Konservatives ordførere så flot har sagt heroppefra i dag. Netop for gamle mennesker er det af betydning, at de har et nært forhold til den hjemmehjælper, der kommer, og derfor er det uacceptabelt, at de enten ingen hjemmehjælp får, eller at der kommer forskellige ukendte mennesker hver uge, hvis de er så heldige at få en hjemmehjælp hver uge.

Samtidig er de ældre ude for, at hvis der er kursus eller hjemmehjælpens barn har første sygedag eller hjemmehjælpen selv er syg, så sidder de bare tilbage – de får ikke engang besked om, at der ingen hjemmehjælp kommer.

Jeg har forsøgt at få socialministeren til at svare på nogle spørgsmål, som kunne give os et faktisk billede af, hvordan det forholder sig. Jeg har spurgt nogle udvalgte kommuner, jeg har spurgt København, jeg har spurgt Ålborg, jeg har spurgt Rudbjerg for at få oplysninger fra hovedstaden, en stor provinsby, en mindre provinsby, en stor landkommune og en lille land-

kommune. Jeg har spurgt, hvordan bevillingerne har udviklet sig, hvordan personaleudviklingen har været osv.

Budgettallene for 1990 og 1991 har været meget usikre. Men det kan bemærkes, at der for såvel Rudbjerg og Vinderup som Ålborg Kommuner er tale om direkte reduktioner i de budgetterede udgifter i 1988-priser til hjemmehjælp i 1991. Det sker endda for Ålborgs vedkommende sammenfaldende med en meget omfattende og sandsynligvis ressourcekrævende omlægning. Og jeg ved, både fordi jeg er valgt i det område, og af andre grunde, at der har været meget stor utilfredshed i Ålborg med den omlægningsproces, der har været.

Når det handler om Vejle, kan man ikke udskille nogen klar tendens som følge af gratis princippet. Der budgetteres endda med fald i nettoudgifter i faste priser i 1990 og først en stigning i 1991.

Kommunernes samlede nettoudgifter i 1988 viser ikke nogen stigning i hverken regnskabsåret 1989 i forhold til foregående år eller i forhold til de budgetterede stigninger i 1990 eller 1991.

Det, det handler om i praksis, er, at det antal ældre, som skal have del i hjemmehjælpen, er vokset, antallet af personer over 80 år stiger, men de midler, kommunerne har afsat, er ikke steget – de er blevet delt af en større kreds af brugere.

Op imod halvdelen af pensionisterne har fået tildelt hjemmehjælp på mellem 1 og 3 timer pr. uge. Det siger sig selv, at det ikke er hjælp, som gør det muligt at blive længst muligt i eget hjem, medmindre man nærmest er selvhjulp.

De relevante kriterier for, om der er sket stramninger eller det modsatte i forbindelse med gratisprincippet, er, om der er sket stramninger i visitationskravene til hjemmehjælp.

Socialministeriets egen rundspørge fra sommeren 1990 tyder på, at der er sket stramninger i halvdelen af kommunerne, og at den stigende efterspørgsel efter hjemmehjælp ikke generelt kun kan henføres til gratisprincippet, men også til det stigende antal af ældre.

Stigningen i behovet for hjemmehjælp skal endvidere vurderes i lyset af, at mange kommuner er ved at foretage den foromtalt omlægning. Den omlægningsfase er man nødt til at regne med giver et langt større ressourceforbrug blot til indkøring af ordningen. Og det må